

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات اول از دستور)

۱۹ تیر ماه ۱۳۱۳ - ۲۷ ربیع الاول ۱۳۵۳

شماره مسلسل : ۹۳۹

قیمت اشتراك } مطالبه
داخه : ۷۵۰ ریال
خارجه : ۹۰۰ ریال
تک شماره : دو ریال

معاينة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۱۹ فروردین ۱۳۱۳ هـ (۲۷ ربیع الاول ۱۳۵۳)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۱) شور اول لایحه حدود و نظارت در آبهای ساحلی
۲) اقتراح شعب ششگانه	۲) شور دوم لایحه اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی
۳) تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای کفیل معارف	۳) موافقت و دستور جلسه بعد - غنم جلسه

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس روز پنجشنبه ۱۴ فروردین ۱۳۱۳ هـ (منشی) قرائت نمودند

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (خبر)
صورت مجلس تصویب شد

۲- اقتراح شعب

رئیس - بطوری که آقایان اطلاع دارند دوره شعب سرآمده است و حالا میبایست شعب جدید را اقتراح کنیم
عده حاضر در مرکز ۱۱۵ نفر بهر شعبه ۱۹ نفر میرسد
و بر شعبه اول یک نفر افزوده میشود

شعبه اول - آقایان : شاهرودی - حاج غلامرضا بهبهانی
هزار جریبی - شریفی - بیات ماکو - بیات - محیط -

ارباب کینخسرو - اسکندری - مژدهی - ساکینبیان -
مؤیدقوامی - حاج میرزا حسینخان فاطمی - صدقجهانشاهی
منصف - فریبت - رحبری - ایقوانی - کازرونیان

شعبه دوم - آقایان : دکتر قزلایاغ - دهستانی - مقدم
اعتبار - قزوینی - آقا رضا هدوی - امیر ابراهیمی - طباطبالی دیبا
دریانی - مؤید احمدی - حاج غلامحسین ملک - دکتر امیراعلم
مولوی - دولتشاهی - حاج میرزا حبیب الله امین
علوی سیزواری - حبیری - دادور - مجدذیالی -

شعبه سوم - آقایان : ناصری - سلطانی شیخ الاسلامی
اورنگ - دکتر بهرامی - حاج تقی آقاوهابزاده - شریعتزاده

این مذاکرات مشروح نمود و دومین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

این اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : نازی - علوجی - اعظم زنگنه - امامی - مهدوقتی - اقبال - یونس آقاوهابزاده - کرگانی
چایچی - کورس - دشتی - معذل
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : ایقوانی - اسفندیاری - دکتر ادهم - حاج تقی آقاوهابزاده - طهرانی - شریعتزاده
فراگولو - مسودی خراسانی -

بختیار - دمشق - دکتر ملك زاده - مرآت استنباطی -
 آقا سید کاظم یزدی صفاری - دکتر ضیاء - دکتر شیخ -
 کمالی - عمن آقا مهدوی - افسر - آصف - کفائی .
شعبه چهارم - آقایان: فرش - ارکانی - اسدی - شیرازی
 عمن خان قراگزلو - روسی - میرزا بیاس - میرزالی -
 امامی - اباب بزیدی - بهبهانی - ایزدی - رحمانا - ملك
 زاده آملی - حاج میرزا حسن خان استنباطی - دکتر قلمان
 قنوجی - مخبر فرهمند - حبیبی .
شعبه پنجم - آقایان: عراقی - هراز - نفة الاسلامی
 دبیر سهرابی - چایچی - دکتر ادهم - مهدوی خراسانی
 المنجمی - نوبخت - افشار - دادگر - طباطبالی بروجردی
 معصوم سنک - پناهی - جشدی - لاریجانی - افیال - دکتر سنک
 دکتر احتشام .
شعبه ششم - آقایان: میرزا موسی خان مرآت - خواجهوی
 وکیل - میرزا محمد خان وکیل - یکپور - پور سرتیب -
 جزء قاضی - اجتنامزاده - طهرانی - امیر تیمور - دکنز
 سیمپ - بنکدار - کاشف - پارسا - طالش خان - طهرانی
 دکتر طاهری - دبستانی - ملك مدنی .
 بنسبه اول اجازه شد . آقای هدایت .
[۳] تقدیم پیشنهاد لایحه از طرف آقای کفیل معارف |
 رئیس - آقای کفیل وزارت معارف .
کفیل وزارت معارف (آقای حکمت) - لایحه است راجع
 به استخدام دو نفر اسناد برای دانش سرای عالی برای تصویب
 تقدیم مجلس شورای ملی میشود .
[۴] شور اول لایحه حدود نظارت آبهای ساحلی |
 رئیس - خبر راجع به حدود و نظارت در آبهای ساحل
 شور اول :
 ساحت محترم مجلس شورای ملی
 برای اینکه حدود آبهای سرحدی مملکت و منطقه نظارت
 دولت در دریاها معلوم و از بعضی سوء تفاهات چارگبری
 شده باشد اینک لایحه که حدود آبهای سرحدی و نظارت
 دولت را در دریاها ایران تعیین مینماید در تحت هشت
 ماده تقدیم و استدعای تصویب آنرا دارد .

ماده ۱ - کشتیهای جنگی خارجی و تحت البحری ها
 بشرط آنکه در ساحل دریا سیر کنند حق عبور بی ضرر از
 آبهای ساحلی ایران را دارند مگر اینکه کشتیهای مزبور
 متعلق بدولت متحارب باشد در اینصورت مقررات ممالک
 و بین المللی که برای ایام جنگ و احترام به طرف منظور است
 بهوقع اجرا گذاشته میشود .
 شرایط عبور کشتیهای جنگی که منظور قسمت اول
 این ماده است مخصوصاً از لحاظ تعیین عددها بوسیله نظامنامه
 مخصوصی تعیین خواهد شد .
 ماده ۲ - شرایط توقف کشتیهای جنگی خارجی
 در آبهای ساحلی ایران نیز بوسیله نظامنامه مخصوصی تعیین
 خواهد شد کشتیهای مزبوره باید در آبهای ساحلی منظور این
 قانون است قوانین و نظامات ایران را رعایت نمایند .
 ماده ۳ - دولت میتواند عبور و یا توقف کشتیهای
 جنگی خارجی را بنا به مصالح دفاع مملکت و یا علیت
 دیگر در بعضی از بنادر و یا قسمتهای از آبهای ساحلی
 ممنوع بدارد بنادر و قسمتهای مزبوره باسم مناطق ممنوعه
 نامیده میشود .
 ماده ۴ - کشتیهای جنگی خارجی بشرط معامله متقابل
 از معامله کمرکی معاف بوده و فقط برای مال النجاره
 هالیکه از کشتیهای مزبوره برای مصرف بساحل وارد
 میشود حقوق کمرکی در بافت خواهد شد کشتیهای مزبوره
 بشرط معامله متقابل از عوارض بندری و عوارض ظرفیت
 و عوارض نظیر آن معافیت دارند .
 ماده ۵ - رسیدگی و تعقیب جنایات و جنایات که در
 کشتیهای جنگی خارجی واقع میشود از صلاحیت مقامات
 ایرانی خارج است حکم اعدام اشخاصیکه بوسیله مقامات خارجی
 صادر شده باشد نمیتواند در آبهای ساحلی و منطقه نظارت
 بحری ایران بهوقع اجرا گذاشته شود .
 رئیس - عین پیشنهاد دولت را کیسیون تصویب کرده
 است خبر کیسیون فراتنه میشود :
 کیسیون داخله در تاریخ دهم ترمه ۱۳۱۳ باحضور

آقای وزیر داخله تشکیل و لایحه نمره ۱۶۸۳۹ دولت
 راجع به تعیین حدود و نظارت دولت در آبهای سرحدی
 را مورد مطالعه و دقت قرار داده با توضیحات کافی که
 آقای وزیر داخله در اطراف لایحه مزبور دادند با عین
 مواد پیشنهادی دولت موافقت حاصل شد اینک خبر آنرا
 برای شور اول تقدیم مجلس تقدیم مینماید .
 رئیس - مذاکره در کلیات است مخانی نیست (خبر)
 آقایانی که با ورود در شور مواد موافقت دارند قیام
 فرمایند
 (اکثر قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد . ماده اول فراتنه میشود .
 فصل اول - حدود آبهای ساحلی و منطقه نظارت
 ماده ۱ - قسمتی از دریا که بقاصلاً شش میل بحری از
 سواحل ایران از حد پست ترین جزر و هوازی با آن در
 طول سواحل تمتد میباشد آب ساحلی ایران محسوب
 و در این منطقه قسمتهای واقعه در زیر کف دریا و سطح
 و بالای آن متعلق بمملکت ایران میباشد به علاوه از
 لحاظ اجرای بعضی قوانین و قرارداد های مربوطه با امنیت
 و دفاع و منافع مملکت و با تامین عبور و مرور بحری
 منطقه دیگری که منطقه نظارت بحری نامیده میشود و
 نسبت بآن دولت شاهنشاهی دارای حق نظارت است تا
 مسافت دوازده میل بحری از حد پست ترین جزر و هوازی
 یا ساحل امتداد مینماید .
 بصره - میل بحری مساوی با ۱۸۵۲ متر است .
 رئیس - ماده دوم فراتنه میشود .
 ماده ۲ - راجع بخورها (خلیجهای کوچک) حد آب
 ساحلی از خط مستقیم شروع میشود که از سمت نقطه
 یکطرف دهانه آن به سمت نقطه طرف دیگر دهانه خلیج
 تمتد میشود و چنانچه عرض دهانه خلیج از ده میل بحری
 متجاوز باشد خط آبهای ساحلی در نزدیکیترین قسمت
 اتصال خلیج بدریا که عرض آن از ده میل بحری تجاوز
 نماید واقع خواهد بود .

در مورد بنادر حد آبهای ساحلی از خطی شروع میشود که بین چلو ترین ساختمان های ثابت بندر در دریا واقع شده باشد.

رئیس - ماده سوم قرائت میشود

ماده ۳ - هر جزیره متعلق ایران دارای آبهای ساحلی مخصوص بخود خواهد بود که حدود آن مطابق ترتیب مذکور در ماده ۱ (قسمت اول) تعیین می شود در مورد مجمع الجزائر جزائری که آرا تشکیل میدهند در حکم جزیره واحد محسوب میشود و مساحت آبهای ساحلی مجمع الجزائر از جزائری محسوب میگردد که از همه دورتر از مرکز مجمع الجزائر واقع باشند.

رئیس - ماده چهارم قرائت میشود:

فصل دوم - شرایط دخول و توقف کشتیهای جنگی خارجی در آبهای ایران و ترتیبی که برای آنها مقرر است ماده ۴ - کشتیهای جنگی خارجی و تحت البحری ها بشرط آنکه در سطح دریا سیر کنند حق عبور بی ضرر از آبهای ساحلی ایران را دارند مگر اینکه کشتیهای مزبور متعلق بدول متحارب باشد در اینصورت مقررات مالکیتی و بین المالی که برای ایام جنگ و احترام بی طرفی منظور است به موقع اجرا گذاشته میشود.

شرایط عبور کشتیهای جنگی که منظور قسمت اول این ماده است مخصوصاً از لحاظ تعیین عده آنها بوسیله نظامنامه مخصوصی معین خواهد شد.

رئیس - ماده پنجم قرائت میشود

ماده ۵ - شرایط توقف کشتیهای جنگی خارجی در آبهای ساحلی ایران نیز بوسیله نظامنامه مخصوصی معین خواهد شد کشتیهای مزبور باید در آبهایی که منظور این قانون است قواصین و نظامات ایران را رعایت نمایند.

رئیس - ماده ششم قرائت میشود

ماده ۶ - دولت میتواند عبور و یا توقف کشتیهای جنگی خارجی را بنا به مصالح دفاع مملکت و با عالیه همه

دیگر در بعضی از بنادر و یا قسمتهائی از آبهای ساحلی ممنوع بدارد بنادر و قسمتهای مزبور باهم مناطق مانوع نامیده می شود.

رئیس - ماده هفتم قرائت می شود.

ماده ۷ - کشتیهای جنگی خارجی بشرط معامله متقابل از معاینه گمرکی معاف بوده و فقط برای مال التجاره هائیکه از کشتیهای مزبوره برای مصرف بساحل وارد میشود حقوق گمرکی دریافت خواهد شد کشتیهای مزبوره بشرط معامله متقابل از عوارض بندری و عوارض ظرافت و عوارض نظیر آن معافیت دارند.

رئیس - ماده هشتم قرائت می شود.

ماده ۸ - رسیدگی و تعقیب جنحه و جنایاتی که در کشتیهای جنگی خارجی واقع می شود از صلاحیت مقامات ایرانی خارج است حکم اعدام اشخاصیکه بوسیله مقامات خارجی صادر شده باشد نمیتواند در آبهای ساحلی و منطقه نظارت بحری ایران به موقع اجرا گذاشته شود.

رئیس - آقایی که برای ورود در شور دوم این لایحه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

۵ - شور دوم لایحه اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی

رئیس - خبر از کمیسیون اقتصاد ملی راجع باصلاح قانون انحصار تجارت و تصدیق صدور ماده اول قرائت می شود.

ماده اول - فقره (ج) از ماده ششم قانون اصلاح قانون انحصار تجارت مورخه ۱۹ تیرماه ۱۳۱۶ بطریق ذیل اصلاح میشود:

ج - دارندگان تصدیق صدور که میخواهند آنها را بفروش برسانند باید قبل از انقضای مدت قانونی تصدیق صدور که بکمال است بدولت بفروشند و دولت مکلف است به محض ارائه بقیامت معین و بوعده که از سه ماه تجاوز نکند خریداری نماید این قیمت را دولت اعلان کرده و قبل از انقضای سال اقتصادی آرا کسر نخواهد نمود

بصیرت - تصدیق صدور هالی که از ۲۰ خرداد ماه سال جاری الی موقع باز شدن سهمیه مدت آنها منقضی شده است از موقع باز شدن سهمیه هذالسنه تا یکماه دیگر باعتبار خود باقی خواهد بود

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - بصیرت که در این ماده در شور دوم علاوه شده است در لایحه دولت نبود در خبر کمیسیون در شور اول هم نبود بعد به پیشنهاد آقای کاشف ضمیمه شد بنده با این ترتیب مخالفم جهتم هم این است که شخصیات را نباید در قانون وارد کرد ممکن است يك اشخاصی تصدیق صدوری گرفته باشند بعد فروش گرفته است حالا ما بیاییم به ملاحظاتی شخصی مدت اعتبار آنها را بکفوری عقب معین کنیم برای اینکه چند تا تصدیق صدور در دست چند نفر هست اینده عقیده ام این است که در قانون نباید اینها را ذکر کنیم اینها يك چیزهای شخصی است و مناسب نیست ما این کار را بکنیم.

طهرانچی (مخیر کمیسیون اقتصاد ملی) بنده تصور میکنم که آقا اشتباه فرموده اند اینجا نظری به تصدیق صدور های اشخاص نیست اینجا منظور این است که پس از اینکه قانون از مجلس گذشت کنتنژان در موقع قانونی خودش اعلام نشد پس وقتی اعلام نشد و به صلاحتی بسته شد و يك عده تصدیق صدور داشتند که در موقع بسته بودن سهمیه مدت اعتبار آنها منقضی میشد و چون در آن موقع نمیتوانستند استفاده کنند باین جهت آنها را مستثنی کردیم و گفتیم اشخاصی که اینچنین تصدیق صدور دارند که از بیستم خرداد تا موقع باز شدن سهمیه مدتشان منقضی شده مستثنی هستند و تا يك ماه وقت دارند و تبصیر فتنه است و خصوصیات اشخاص هم در نظر گرفته نشده است بلکه موافق صلاحیت هم هست (صحیح است)

طباطبائی دیبا - اینجا تمام را نوشته.

مخیر - اجازه بفرمایید بصیرت نوشته تصدیق صدور

هالی که از بیستم خرداد ماه سال جاری الی موقع باز شدن سهمیه مدت آنها منقضی شده است از موقع باز شدن سهمیه هذالسنه تا یکماه دیگر باعتبار خود باقی خواهد بود این کل تصدیق صدور هائیت

رئیس - آقای هژد احمدی

مؤید احمدی - دو موضوع بنظر بنده آمده که مخصوصاً خواستیم بعرض مجلس برسانم که آقای مخیر توضیح بدهند و در صورت مجلس بمانند يك موضوع عبارت اول قانون است عبارت اینطور می رساند که اشخاصی که مایل هستند تصدیق صدورشان را بفروشند مفهوم مخالفتش این است که يك اشخاصی هم هستند که تصدیق صدورشان را نخواهند بفروشند خوب ممکن هم هست يك شخصی جنس از ایران صادر بکند تصدیق صدور هم بگیرد لیکن مبل ندارد بفروشد اقدام علی ضرره خودش میخواهد بر ضرر خودش اقدام بکند من از این عبارت این را فهمیدم مخصوصاً با يك نفر از آقایان دیشب مذاکره کردم که غرض این است باین بود که خواستیم در مجلس عرض کنیم توضیح بفرمایند فرض کنید يك تاجر ده هزار تومان قالی شخصی از ایران صادر کرد خودش صادر کننده است از بندر هم خارج شد و مطابق قانون گمرک هم تصدیق صدور باین شخص داد که ده هزار تومان قالی حمل کرده پس ده هزار تومان تصدیق صدور دست این آمد این شخص حالا مجبور است که تصدیق صدورش را بفروشد (بعضی از نمایندگان - بل) ولی عبارت اینچنین است که اشخاصی که تصدیق صدور میخواهند بفروشند توجه فرمودید بعرض عبارت موهم این است که اگر نخواهد بفروشد مشمول این قانون نمیشود این يك موضوع موضوع دوم باز همانطور مثال عرض میکنم و خواهش میکنم توضیح بفرمایید که در صورت مجلس قید شود مثلاً شخصی ده هزار تومان قالی حمل کرد شخصاً خودش صادر کننده است نه از آلهالی که تصدیق صدور در بازار می خرید حالا مطابق این قانون باید بقیامت که دولت تعیین کرده

پلرودند حالا این شخص صادر کنند خودش وارد کنند است امروز آمده تصدیق صدورش را بشما داده تفاوت را هم داده اما باید پولش را سه ماه دیگر بگیرد چرا؟ ملاحظه بفرمائید الان تصدیق صدورش را فروخت بدولت تفاوت را هم داد هر چه دولت همین می کند حالا می خواهد جنس وارد کند تفاوت را داده است میگوید پولت را سه ماه دیگر بگیر این ضرر خیلی فاحش است ولی نه به ناچار این ضرر به مصرف کننده است بجهت اینکه ناچار هر چه ارزش بگیرد روی جنسش می اندازد اگر من تصدیق صدور می داشتم سی شاهی خریدم يك قران فروختم ده شاهی ضرر کردم می اندازم روی جنس این ضرر متوجه می شود به مصرف کننده آن وقت اینجا يك تحصیل دیگر هم باز می شود یعنی دیگر نود و نه ماه هم من فرج داده ام این را هم به یکصدروی جنس این را اگر نظر باعتبارش است پولش را که داده اینکه نقد داده تفاوت را هم داده دیگر چرا سه ماه بعد بیاید بگیرد عقیده ام این است این را يك جور اصلاح کنید که پول او را اقل بدهید غرض تفاوت است که او تفاوت را داده اینهم يك عرض بنده بود بکسی هم بالاخره بنده نفهمیدم راجع به پروزه چرا نظر کبسیون جلب نشد بعضی عذیقات را بنده تصدیق میکنم که حق بادولت و کبسیون است بعلمت اینکه عذیقات چیزی نیست که قیمت واقعی داشته باشد و مقوم بتواند با تفاوت قلب آن را قیمت کند بجهت اینکه فرض کنید يك جلد کتاب هست نقاشی خیلی خوبی است میگوید ده هزار تومان خریدنش است مقوم هم اینجا يك چیزی نیست که مثل باشد که بگوید مثلش ارزانتر است از اینجهت تقویتمش مشکل است اما پروزه بهفیده من قیمت معین دارد و بان جهت آن اشکال وارد نیست لذا بنده عقیده ام این است که پروزه را اگر چه صدورش را منع نکرده است فقط تصدیق صدور در مقابلش نمیدهد لکن البته لطمه میخورد و اگر توجه بفرمائید آقبان پروزه را میپذیرند بنظر بنده چیز بدی نیست لکن

موضوع دوم را که عرض کردم باید درست در نظر گرفت که بهفیده بنده ضررش خیلی فاحش است .
مخبر - آنچه راجع به قسمت اول فرمودند همان توضیحی بود که خودشان هم فرمودند اشخاصی که هم خودشان صادر کننده باشند وقتی وارد کنند بشوند باز مجبورند تصدیق صدورهای خودشان را که از صادرات تحصیل کرده اند بفروشند بعد باز بیایند بخرند و همانطوری که فرمودند عرض بنده توضیح بود که عرض کردم قسمت دوم راجع به همان اشخاصی بود که خودشان صادر کننده هستند و خودشان میخواهند وارد کنند فرمودند چرا بعد از آنکه فروختند و تفاوت را دادند چرا سه ماه بعد باید پولش را بگیرند این موضوع در کبسیون هم مذاکره شد قسمتی که لازم است عرض شود اگر سوای این بشود تمییز میشود زیرا تمام دارنده های تصدیق صدور بوعده سه ماه باید بفروشند و موضوع وعده در تجارت يك چیزی است که خودی قیمت دارد یعنی اسکنت دارد اگر بشود مالی بیک قیمت معین بوعده معینی فروخته شود این ترولش يك قیمت معینی پیدا میکند اشخاصی که خودشان صادر میکنند از آنها گرفته بشود آنها بیکه صادر کننده بودند و وارد کننده نبودند بجهت مناسبت باید آنها بوعده سه ماه از شان خریده شود باینه معنی که اگر نهد دینار خرید در سه ماه آنوقت باسقی باین نسبت بکشای تنزیلش کسر شود از او هفده شاهی میخرند معنایش این میشود که از او با وعده قبول میکنند از این بی وعده گذشته از این اشخاص این عمل کار مشکلی است یعنی اشخاصی دادن اینکه آن کس که باید بگیرد من همان صادر کننده ای هستم که وارد میکنم این مشکل است همانطوری که یکی از آقایان در کبسیون فرمودند در پیشانیش نوشته شده که بفهمند هم صادر کننده هم وارد کننده است (بعضی از نمایندگان - کمرک همین میکند) کمرک نمیداند هر کس ممکن است تصدیق صدور را بخرد بگوید من وارد کننده هستم چه فرق دارد که خودش صادر کند یا تصدیق صدور بگیرد بگوید من میخواهم جنس وارد کنم این بسک تبعیضی

میشود بدون مورد قسمت سوم که راجع به ماده دوم است و حالا ماده دوم مطرح نیست و حالا غیر از آن دلایلی که در جلسه گذشته عرض کردم دلایل دیگری راجع باین موضوع ندارم فقط اینکه فرمودند تقویم فیروزه مشکل نیست جوابش را بنده همیتقدر عرض میکنم که خود بنده در چند سال قبل دیدم که يك فیروزه را يك جواهری فروخت به ۲۵ تومان و در همان حال يك جواهری دیگری از او خرید ۱۵۰ تومان فیروزه وقتی جزء جواهرات محسوب شد مخصوصاً از سایر جواهرات خیلی بیشتر مابهالتفاوت دارد قیمت آن بسته است بنظر اشخاص بلکه تا تومان هفت هشت قران تفاوت قیمت دارد یعنی يك مقوم با يك مقوم ممکن است تفاوت بگذارد و با دلایلی که در جلسه گذشته عرض کردم (افسر - که هیچکدام دلیل نبود) نمی دارم موافقت بفرمائید که این قسمت اگر منحصر بایران است و جزو تربیانات است با يك ده يك تفاوت اینقدرها فرق نمیکند و صادراتش هم از طرفی همانطوری که فرمودید آزاد است منتهی بدون تصدیق صدور تصدیق صدور برای آن نمی دهد.

رئیس - آقای فرشی

فرشی - عرض ندارم

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - بنده اصولاً موافق هستم با این

لایحه لکن معتقدم لوازمی که تماس با منافع عموم دارد باید مذاکرات لازمه اینجا درش بشود تا هم رفع اشتباه از مردم بشود و هم مذاکرات اینجا بشود که تکلیف دولت با مردم معین باشد از این جهت بنده مناسب میدانم يك تذکرانی داده شود در جلسه گذشته بنده يك عرض کردم که بهفیده من مطلب قانونی خیلی واضحی بود بهفیده بنده مدت تصدیق صدور که در قانون سابق و این قانون تصریح شده است که یکسال است ولی اگر اینها از طرف مقامات رسمی یعنی عدلیه یا اداره رسمی دیگری

توقیف شد و از اختیار دارنده ها خارج شد پس از آن که توقیف برداشته شد و مرخص شد مدتی را که در توقیف بوده نباید حساب کنند مثلاً يك تصدیق صدور میورد اختلاف شد که این صحیح است یا نیست و عدلیه آنرا توقیف کرد با کمرک با ادارات رسمی دیگر توقیف کردند که رسیدگی کنند و همینطور جوازها و آوقات بعد معلوم شد که عیبی نداشته و صحیح است و اجازه دادند که از آن استفاده بشود ممکن است مدتش منقضی شده باشد یا مدت توقیفش زیاد شده باشد مدتی را که از اختیارش خارج بوده و بموجب حکم مقام رسمی توقیف شده نباید منظور کنند و این مطلب بقدری واضح است که اصلاً بعضی ها محتاج به مذاکره نمیدانستند اما بنده چون دیدم این قضیه مبتلا به در اداره تجارت بود لازم دانستم این توضیح داده شود که تصریح شود اگر بموجب حکم عدلیه یا مقامات رسمی دیگری تصدیق صدور با جواز توقیف شود بعد از آزاد شدن آن مدت توقیف منظور شود

رئیس - آقای اولاد - بنده در ضمن شور اول هم این

مطلب را عرض کردم آقای دکتر طاهری توجه دادند بنده هم عرض کردم اگر در عمل راجع باین مسئله که میفرمائید بکفدری تامل رفته است برای خاطر این است که گاهی از اوقات بذهن ما میرسد که آیا این یک تفسیری از قانون میشود یا خیر زیرا اگر تفسیر قانون بشود ما حق نداریم و حالا بکفوق خوبی است در صورتی که آقایان موافقت دارند بنده اینجا توضیح میدهم مطلب همینطور است که میفرمائید اگر بموجب اقدام دولت يك کسی ممنوع شد از اینکه استفاده از تصدیق صدور خودش بکند مثلاً عدلیه آنرا توقیف کرد البته انصاف و عدل اقتضا میکند که آن مدتی را که بواسطه عمل دولت این شخص ممنوع بوده است از استفاده این مدت محسوب شود (صحیح است) آقایان هم در صورتی که موافقت دارند ما این تفسیر را در قانون می کنیم.

رئیس - آقای میرزائی

میرزا علی - بنده خیلی تعجب دارم از اینکه چرا این قسمت فیروزه در این لایحه نوشته شده است زیرا بکچیز هالی را باید در این مملکت تشویق کرد که طرف احتیاج خارج نیست و اگر يك همچو صادراتی ما داشته باشیم در صورتیکه احتیاج نداشته باشند در خارج و بتوانیم ما آن اشیاء را ببریم و پول بیاوریم البته ترجیح دارد بچیز هالی که احتیاج دارند آنها را که احتیاج دارند البته خریداری میکنند و پول هم میدهند این قسمت فیروزه يك چیزی است که بواسطه اینکه يك عده اشخاصی سنگراییك شکاهالی میفرستند و میبرند و يك پولهای گرانیه مملکت می آورند آنوقت ما آمده ایم این قسمت را در این لایحه گنجانیده ایم گذشته از اینکه قریب بیست هزار نفر جمعیت بیچاره و بی نان میشوند و از کار میمانند بنده مطامع هتم عده زیادی که کارشان تراشیدن فیروزه است بکلی از بین میروند و بنده معتقدم که دولت موافقت کند و قسمت فیروزه از لایحه حذف شود و در قسمت هقوم هم که فرودند مقومین بسیار خوبی در خراسان در همان قسمت هست و منبر هم هستند و حاضرند طوری تقویم کنند که اگر نخواستند خودشان پول بدهند و بهمان قیمت قبول نمایند بنا بر این از این قسمت هم که آن میکنند هیچ تکرانی نباشد و پیشنهاد هم تقدیم میکنم.

رئیس الوزرا - تمام این فرمایشات نتیجه این است که آقایان عرض اول بنده را نپذیرفتند و يك قدری توجه فرمودند که تصدیق صدور یعنی چه و برای چه داده میشود و مقصود چیست. تصدیق صدور اساساً برای این است که معلوم بشود که در مقابل واردات يك صادراتی هست یعنی بعد از آنکه دولت لازم دالت که تأمین کند این مسئله را و مطمئن شود که در مقابل واردات صادرات هست و لازم دالت که جواز ورود و مقر بدارد برای واردات و بگوید هر کس جواز میخواهد که جنس وارد کند باید بنمایند که در مقابل این جنسی که میخواهد وارد کنند جنس صادر شده یعنی يك ورقه در دستش داشته

فقیر و میپول فیروزه نمیخرد کسی میخرد که پول زیاد دارد و او را زین بر خودش می کنند بقیه تکران میخرد و رفیق هم ندارد خود آقایان فرمودند این جنسی است که منحصر است مملکت ایران فیروزه اگر در قبیل داشت در وی دست ما بلند شده بودند و اسباب این میشود که فیروزه ما فروش نرود و فیروزه آنها فروش برود آن وقت میگوئیم خوب این يك چیزی است که باید نگاهداری کرد ولی اینطور نیست در اینصورت چه داعی دارد که ما تصدیق صدورش را بخریم و دستی هم يك چیزی بدهیم بکسی که فیروزه صادر میکند. میفرمایند بیست هزار نفری خامان میشوند چرا اینقدر ما قائل به بوالفه هستیم اولاً بیست هزار نفر نیستند ثانیاً مگر ما منع کردیم مگر اشکالی رایش تراشیدیم و گفتیم نبرد گفتیم اگر فیروزه را ازت میخرند ببرد بگر چیزی از ما نخواه چرا میفرمایند بیست هزار نفری نان میشوند توجه حاصل نکنه و مطلب بفرمایید تصدیق صدور اساساً بابت قیمت داشته باشد این حالا گفته عدول از يك امده است که چون دو سال سه سال است مردم عادت کرده اند تصدیق صدور میفرستند حالا اگر بجای کنیم اطامه صادرات میخورد ولی اگر بدایم بعد ما اطامه صادرات نمی خورد دیگر تصدیق صدور نمی دهیم مطلب ساده است آقای

رئیس - آقای طهرانی

میرزا حسین خان طهرانی - اگر چه آقای رئیس الوزرا فرمودند که اگر تصدیق صدور عادت نشده بود بایستی جایزه رایش قائل تشویق اصلاً قیمتی رایش قائل تشویق ولی چون عادت شده است نخواستیم از شوقی که دارند کاسته شود و نخواستیم افو کنیم و البته این خوب فکری است و جی تشکر هم هست ولی اینجا بنده يك عرضی داشتم و يك پیشنهادی هم کرده ام و امیدوارم قائل توجه بشود آقایان موافقت فرمایند و آن این است که در اینجا دارد در مدتی که از سه ماه تجاوز نکند دولت میخرد این خیلی زیاد است ملاحظه فرمایند يك کسی

که جنس صادر میکند حالا بعد ضرر کند با فایده کند در خارج مملکت فلان این را میکند که توهانی نمود دینار یا يك قرانی که از تصدیق صدور حاصل میکند صرف مخارج کرایه و حمل و يك معارف ابتدائی که دارد بکند و دیگر از جیبش نمیدهد بعد ما در فروش برسد با ضرر میکند یا فایده ندارد تصور میکنم برای تشویق صادر کنندگان اگر این پیشنهاد قبول شود که سه ماه را يك ماه قائل شویم مفید باشد و منظور که فرمودید علت اینکه يك قیمتی قائل شدیم برای تصدیق صدور این بوده است که شوق آنها کاسته نشود این پیشنهاد بیشتر آن نظر را تأیید میکنند و بان دلیلی هم که عرض کردم آن هم مطلق دارند تصدیق صدور چه تصدیق صدور از کسی بخرد چه خودش جنس صادر کرده باشد توهانی يك قران بهش داده شود چون این را که بگیرد خرج همان مقدمایش میکند این است که این پیشنهاد را تقدیم میکنم و امنا میکنم که مورد توجه قرار بدهند.

مخبر - این قسمتی که فرمودید ده يك اولاً معلوم نیست توهانی يك قران باشد در قانون همچو چیزی نیست و اما اینکه فرمودید طوری باشد که بتواند اندازه مخارج رفع احتیاجش را در مرحله اول بکند این مساع ندارد هیچگونه مدعی از این چیزها نیست چون آن بوعده سه ماه خریده و ممکن است نقد کند يك سهیلانی هم ماوری که در کبسون مذاکره شد از طرف دولت خواهد شد آن بوقه بوعده دو ماه یا سه ماه اولاً این است که از سه ماه تجاوز نکند بنا بر این نیست که حتماً سه ماه باشد مگر است دولت کمتر هم بکند ولی اینجا دولت حد اعلی را گرفته این اسناد و اوراق قبل نزول هم هست و هر وقت نزول کردند فوراً هر معرفی که میخواهند میفرستند این نظر آن کاملاً تأمین هست و دولت در نظامنامه قانون این قسمت ها را رعایت خواهد کرد و مخصوصاً این مقدار هم که فرمودید نیست و مؤسسه هم که برای اینکار هست اگر صدی هشت تنزیل بانك دل را حساب کنیم

یا همان دینار یا چهار عباسی این دیگر چیز فوق‌العاده نیست بنابراین صدمه مالی او برسد و از حیث کتایش هم البته قابل تنزیل است بعلاوه مردم هم قبول خواهند کرد و قسمتی را که بنده خواستم در جواب آقای مؤیداحدی عرض کنم این بود که قسمتی که فرمودید اگر کسی خودش صادر کننده باشد و تصدیق صدور هم داشته باشد ببرد و مابه‌التفاوت را بدهد با آن تنزیل که عرض کردم امکانست کننده مؤسسه قطعا قبول میکنند در مقابل وجه نقد و مابه‌التفاوت را بگیرد لازم بود این توضیح را عرض کنم که در آنوقت هم باین قسمت موافقت خواهد شد.

رئیس - پیشنهاد آقای افسر

بنده پیشنهاد میکنم بفروروزه هائیکه از دو ریال کمتر قیمت دارد تصدیق صدور داده شود.

السر - این جمله را قبلا عرض کنم آروز آقای طهرانچی فرمودند صدور فروروزه نود هزارریال بوده برای اینکه اشیاء نشود سال قبل از چنگ را توسط آقای وکیل از کتابچه کمرکی استخراج کردیم ۳۲۰ هزارریال در ۳۰۹ خارج شده است حالا قبلا آقای رئیس الزنجار همدوی و دیگران فروروزه داشته‌اند میدانند که صد هزار تومان دویست هزار تومان خارج میشده است و بطی به آنها ندارد و راجع باینکه فرمودند که مفهوم ماهی بیست تومان کار خوب نمیکند بنده خواستم عرض کنم که این حرف خوبی نیست والا تمام مستخدمین نظمی و امنیه و غیره که از بیست تومان کمتر حقوق دارند باید گفت خوب کار نمیکند خیر آقا این مقومین که هستند سالهای عدیده در کمرکز تجارت و اینها هستند و صحیح هم قیمت میکنند و اگر بگوئیم مأمورین بیست و پنج تومانی یا کمتر طرف اطمینان نیستند کارها خیلی مشکل میشود خیر مخصوصا اطمینان داریم و نباید حقوق کم را مدخلیت بدهیم اما راجع بفروروزه فرمایشی که آقای رئیس الوزراء فرمودند ما در این قسمتها موافق هستیم ولی تلفظ فروروزه گفته میشود آقایان خیال نکنند فروروزه‌سی تومانی باصت تومانی مراد

است که جواهر باشد و بهاری الماس و سنجاق شده بهاری زهره باشد بلی یک فروروزه‌های گران قیمت هر ساله پیدا میشود صد دویست توی فروروزه که مال الزنجاره است اینچورها نیست فروروزه است که آنان به هندوستان و کلکته و جاوه میروند برار سال بنده ششازده هزار فروروزه را فروختم به دویست تومان که وقتی قیمت تراش را جدا کردند بکی بکشاهی بافتاد این يك حل التجارة نیست که يك کسی در اروپا خواسته باشد با لازم باشد ما در ایران نگاهداریم اینها يك مشت سنگ و خاک است و همینجور که آقای میرزائی گفتند چهارصد نفر که در سر معدن کار میکنند و عده حكاك که در مشهد هستند اینها زندگانشان همین است و اگر تومانی يك قران از تصدیق صدور بگوشان بیاید برای مزدی که باین کارگران میدهند يك كمكی است بکشاهی یا دو شاهی بگوشان بیاید لذا بنده برای رفع اشكال که هم این قسمت اشكال پیدا نکند و هم آن فروروزه‌های لوکی بر قیمت داخل نشود و هم مقوم اشیاء نکنند بنده پیشنهاد کردم فروروزه هائی که از دو ریال کمتر قیمت دارد بآنها تصدیق صدور بدهیم اما بآنهائی که صد تومان و بیشتر قیمت دارد داده نشود بنده مقصودی ندارم بگذارید این قسمت از بین نرود و این عده بروند کار کنند و الا هیچ صرف نخواهد کرد و برای مردم اشكال دارد بنده از مد نظر نمایندگی خودم باید عرض کنم فرضا مجلس هم رد کنند.

رئیس - در این پیشنهاد که فعلا رای نمی‌گیریم چون راجع بماده دوم است.

السر - چون مطرح بود بنده عرض کردم

رئیس - نوبه آقا بود ولی پیشنهاد راجع بماده دوم است. پیشنهادی از آقای طهرانچی در ماده اول میدانم.

پیشنهاد آقای طهرانچی

پیشنهاد میکنم فقره ج اول سطر سیم بعد از کلمه همین بطریق ذیل اصلاح شود. و بوعده که از یکماه تجاوز نکند خریداری نماید.

طهرانچی - بنده نظرم را عرض کردم ولی آقای طهرانچی توضیحی که فرمودند که اگر کسی بخواهد نزول کم میکند و چندان فرق نمیکند بنده هم منظورم همین بود که کار کشائی بشود چون این هم در صورت مجلس قید می‌شود بنا براین بنده پس می‌گیرم.

رئیس - آقایانی که با ماده اول موافقت دارند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده دوم - فقره (ه) از ماده ششم قانون فوق‌الذکر بطریق ذیل اصلاح می‌شود:

- ۸ - برای اجناس ذیل تصدیق صدور داده نخواهد شد
- ۱ - مواد نفتی.
- ۲ - معمولات شیلات.
- ۳ - تبر بست و جواهرات و فروروزه
- ۴ - اشیاء عتیقه و اشیائی که عتیقه قلمداد شود
- ۵ - پرده‌های نقاشی اعم از روغنی و آب و رنگ
- ۶ - مازوج

تبره - ورود کتب اعم از خطی و چاپی از ابطال تصدیق صدور معاف خواهد بود.

مخیر - قسمت ۷ این ماده در موقع طبع اشیاء شده است و حذف شده است و آن عبارت است از کتب اعم از چاپی و خطی و سایر مطبوعات و این جمله بعنوان فقره ۷ باید اضافه شود.

رئیس - آقای دیبا

طباطبائی دیبا - ظاهر این قسمت که تصدیق صدور داده نخواهد شد این است که یعنی هیچ سندی برایش نباشد ولی بنده عقیده‌ام این است که باید تصدیق صدور داد ولی این تصدیق صدور ارزش نداشته باشد بعبارت دیگر اینکه این معنی را برساند که تصدیق صدور بدهند ولی در مقابل جواز ورود برایش ندهند در مقابل اجناس همین جواز ورود بدهند نه اینکه هیچ تصدیقی بهش ندهند جهت ندارد

يك جنسی را میخواهد خارج کند سندی هم میخواهد چراندهند بلکه بخواهد استفاده بکند از آن سند تصدیق بدهند. قتهی این تصدیقش قیمت نداشته باشد این يك عرض بنده بود. یکی هم در قسمت چهارم که میتوبد اشیاء عتیقه و اشیائی که عتیقه قلمداد شده است در خبر اول اشیاء عتیقه و عتیقه نما بود البته این عبارت کش‌دار بود و خوب نبود در کمیسیون اصلاح شده باشیائی که عتیقه قلمداد میشود ولی این عبارت ممکن است در موقع عمل اسباب زحمت مردم شود این آیا در کمرک قلمداد میشود یا صاحب اشیائی که خارج میکنند قلمداد کند کی قلمداد میکنند؟ ممکن است من بخواهم اشیائی را خارج کنم و بخواهم برای من تصدیق صدور بدهند کمرک قلمداد میکنند که این اشیاء عتیقه است من هم در مقابل هر دفعی دارم نمیشوند کمرک میگوید این اشیاء عتیقه است و تصدیق صدور ندارد بعقیده بنده این عبارت عتیقه قلمداد میشود باید اصلاح شود از طرف صاحب جنس یا از طرف کمرک قلمداد شود يك اصلاح دیگری هم بنظر بنده باید بشود که ورود کتب اعم از خطی و چاپی از ابطال تصدیق صدور معاف خواهد بود ما يك قانونی داریم که مدتها است از تصویب مجلس گذشته راجع به کتب. البته کتبی که انتشارش مخالف قانون است نباید بمملکت وارد شود. ظاهر این عبارت این است که کلبه کتب خطی و چاپی اعم از اینکه موافق قوانین باشد یا مخالف ورودش صحیح است و این بعقیده بنده باید اصلاح شود و نوشته شود ورود کتبی که بموجب قوانین معاف نیست از تصدیق صدور معاف خواهد بود و اگر این اصلاح در آن جا بشود بهتر است

مخیر - در قسمت اولی که فرمودند اگر تصدیق صدور قابل ورود نباشد و بمصرف جواز ورود نرسد ولی بهش تصدیق صدور داده شود این که قایم ندارد زیرا وقتی که تصدیق صدور مصرف داشت بچه درد صادر کننده میخورد اگر کمرک را بفرمائید دفاتر کمرک سند تمام صادر کنندگان است در آنجا هر سادری صورت دارد احصائیه دارد هر وقت

بخواهند ممکن است و مانعی ندارد ولی کار زائدی است برای گمرک و بدون نتیجه آهم با این زیادی کار که به اداره گمرک در این امر هم فشار بیآورند. در قسمت دوم راجع باقیانی که عتیقه قلمداد میشود میفرمایند ممکن است اشکال کنند و هر چیز را بگویند عتیقه است خوب ممکن است ولی در آخره عتیقه را هم باید يك کسی تشخیص بدهد که عتیقه است یا نه هر جنس تشخیص دهنده لازم دارد و الا هر چیزی را ممکن است بنده بگویم عتیقه نیست و او بگوید هست. هر قنونی را از قبیل امراض و تصدیق میفرمایند لازم بود این نوشته شود قسمتی که راجع به کتب فرمودید چون در عتیقه تون دیگری وارد بعضی کتب منوع است اذا اینجا هم باید قید شود این قانون نسخ آن قانون نیست و احتیاجی هم بذکرش نیست. این قانون راجع به انحصار تجارت است قوانینی که در مملکت وضع شده و مجری است البته این شامل ازمهم هست و حرفی نیست و کتب یا مطبوعاتی که ورودش بجهتی ممنوع است باز ممنوع است و مربوط باین نیست خاطر آن ملاحظه باشد و نظرقن تأمین است.

رئیس - آقای عسکری آقا مهدوی.

محسن آقا مهدوی - بنده چون خودم عضو کمیسیون اقتصاد ملی بودم حتماً می بایستی عرایض خودم را در اینجا اظهار کرده باشم ولی يك مطای را که بعداً بنظرم رسید اجازه میخواهم بعرض رسانم البته آقایان بخومی میدانند که زبان فارسی بعلاوه اینکه در مملکت ما زبان ملی و مادری است محک دیگری هم هستند در خارج ایران که در آنجا ما زبان فارسی عمودیت دارد و اگر ما باحصائیة البته رجوع کنیم خواهیم دید نفوس مردمانی که در خارج ایران زبان فارسی زبان مادری آنها خوب است کمتر از اهالی خود ایران است. چنانچه در بین فضلاء علمای چه از متقدمین و چه از متأخرین که مقام اجزای را دارا بوده اند و ما آنها را محترم بشماریم بر چشته در ادبیات

پیشنهاد آقای افسر

بنده پیشنهاد میکنم بیروزه هائی که از دو ریال کمتر قیمت دارد تصدیق صدور داده شود.

مخبر کمیسیون اقتصاد ملی - در قیمت بیروزه که آقای افسر اظهار میفرمایند به عتیقه بنده باز اگر بیروزه هائی که زیادتر قیمت میداشت از دو ریال پیشنهاد میکردند ووردی داشت ولی بیروزه هائی که از يك قران و دو قران که هیچ مورد ندارد زیرا بیروزه های دو قرانی از هر پنج نایب که يك تومان میشود بصد دینار خواهد گرفت و هر کدام میشود صد دینار سه شاهی يك عباسی و بنده نمیدانم این چه قسم مال التجاره است که منحصر بایران است کس دیگر هم ندارد و طلب هم دارد و يك قسمش هم مورد احتیاج عمومی است یا مورد خرید بازار اروپا است و آتوقت برای يك عباسی معطل است که اگر ما يك عباسی را بدهیم زیاد بفروش برسد و اگر بدهیم نمیرسد اما اینکه فرمودند راجع بماده اول که صادرات اینها نود هزار ریال بود بنده بمسئوم و احصائیة خومی در اینجا هست که میتوانم بعرضتان برسانم و آقایان ملاحظه بکنند این قبیل اجناس مثل بیروزه و اینها مورد سوء استفاده میشود برای کسانی که استفاده می کنند از این نوع کارها اولاً در جلای گذشته عرض کردم بحران اقتصادی وقتی آمد و در عالم منتشر شد این قهرأ طالب هر چیزی را که میکند چه رسد به جنس تجملی. این يك اصل صحیحی است و روی این اصل هم الان باید مصرف بیروزه در دنیا کمتر باشد تا قبل از بحران ولی احصائیة ما اینطور نشان نداده و نسبت بسابق زیاد شده عايش فقط برای گرفتن تصدیق صدور است که از تصدیق صدور آن استفاده بکنند مثلاً از چهار هزار تومان در سال ۱۳۰۹ که قبل از سال اجرای قانون انحصار تجارت بوده است يك مرتبه آمده و به شصت و هفت هزار تومان و دویست و چهارده هزار و بالاخره سیصد هزار تومان رسیده است آقایان بحران اقتصادی تمام مصرف

خوراك و لباس را کم کرده ولی چطور شده که طالب بیروزه زیاد شده. این بواسطه سوء استفاده است والا هیچ فروش نباید برود و اگر فرضاً فروش برود برای تزلزل است و چندان زیاد مهم باشد پس این بواسطه سوء استفاده است که از تصدیق صدور میشود. يك چیز دیگری را به علاوه بنده تذکر میدهم میفرمایند قدری هم وسائل مراعات فراهم شود ملاحظه میفرمایید بعد از این بدولت اجازه بدهید که بخرد و بفروشد بنا بر این ممکن است کسر محلی پیدا شود و ممکن است تصدیق صدور زیاد در دست دولت بماند و باید مراعات این قسمت را هم کرد و وسیله نباید داد بمردم که از يك چیز هائی سوء استفاده کنند و چیزی را که صادر نکرده اند بروند از دولت يك پولی بگیرند و آتوقت تحویل بر دولت شود مثل دلار و اینها. البته اینها را باید مراعات کرد. و چون باید این قسمتها مورد دقت قرار گیرد و بیشتر ممکن است از این اشیاء سوء استفاده نموده لذا باید جلوگیری کرد از این جهت پیشنهاد آقای افسر مورد ندارد.

رئیس - (خطاب به آقای افسر) آقایان توضیحی دارید بفرمایید؟

السر - عرض کردم بخوابید و رأی بگیرید.

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای افسر را. یادآوری میکنم که آقای رئیس الوزراء به بنده گفتند میل دارند لایحه معجلأ بگذرد برای حوائجی که هست و اگر این پیشنهاد با اشیاء او بگذرد لایحه میماند.

السر - بنده عرضی ندارم پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد دیگری شده است از طرف آقای میرزائی.

رئیس - آقایانی که ماده دوم را با افزایش قسمت ۷ که آقای مخبر اضافه نمودند تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم.

ماده سوم - بآخر ماده هشتم قانون سابق الذکر يك فقره اضافه میشود باین مضمون:

ح - تصدیق صدوری که وارد کنندگان باید بر طبق
قره (ب) از این ماده بدرخواست خود منتظم نمایند
از دولت خریداری خواهند کرد قیمت فروش تصدیق
صدور را دولت اعلام نموده و قبل از اتمام سال اقتصادی
آرا اضافه نخواهد نمود مدت اعتبار قانونی تصدیق صدور
پس از خریداری دولت نامحدود خواهد بود.
رئیس - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - بنده در ماده اول عرض کردم آقای
مخبر جواب دادند که عین اعتراض بنده بود و بنده را
قانع نکرد بنده عرض میکنم زیدی ده هزار تومان جنس
صادر کرده از ایران تصدیق صدور هم گرفته مطابق این
قانون به قیمتی که دولت معین کرده میخواهد بفروشد.
تفاوت را هم داده این چرا سه ماه بعد پولش را
بگیرد. آقا فرمودند قرعش را کم کند (طهرانچی - برای
اینکه تبعیض نشود) عرض کنم این تصدیق صدور را که
بهر حالت میفروشد با اداره و طلب کار از اداره میشود.
این نهانتر میکند فرض کنید صد تومان تصدیق صدور
داده صد تومان هم خریده سی تومان تفاوتش
را هم داده بنده نفهمیدم دیگر چرا سه ماه بعد
پولش را بگیرد بنده فلسفه این را نفهمیدم وقتی که طلبش
را میدهد تفاوت را هم داده دیگر چرا سه ماه بعد پولش
را بگیرد کسی که تصدیق صدورش را فروخت باز
همان آدم اگر خواست تصدیق صدور بخرد پولش را داد
و تفاوت را هم داد این را باید فوراً پولش را پیش بدهند
این نظر بنده است. توضیحی هم که فرمودند بنده را
قانع نکرد. فرض کنید تصدیق صدور را شخصی به قیمت
فروخته است و از اداره طلبکار شده و اداره هم به او
قبض داده بعد از مدتی که میخواهد همان را بخرد باید
پول بدهد تفاوتش را هم بدهد ولی پول خودش را سه
ماه دیگر بگیرد. این بنظر بنده بهیچ وجه منطقی نیست.
مخبر - قسمتی را که آقای مؤید احمدی اظهار کردند
و فرمودند بتوضیح بنده قانع نشدند بنده این قسمت را

پیدا میشود. فرضاً هم تازه که مجلس اجازه داد آنوقت
تشخیص این مشکل میشود و همه میگویند ما هم صادر
میکنیم هم وارد میکنیم و ممکن است که يك کسی جنس
مال خودش نباشد ولی تمام خودش بیاورد برای کسی دیگر
باضافه چطور تشخیص این موضوع داده میشود خود آقای
مؤید احمدی را اگر تشخیص دهند و عمل کنند این
قسمت فرار دهیم چطور تشخیص میدهند این هائی که
تصدیق صدور داده اند و میگویند خودمان میخواهیم وارد
کنیم واقعاً همین ها هستند و نیای نکرده اند؟ و ممکن است
هم وارد کنند شون برای تفاوت يك شاهی و این تبعیض
است و مثل این است که بین این دو دسته تفاوت قیمت
قائل شده باشیم.

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده يك نظری دارم که پیشنهادخواهم
کرد در قسمت اخیر این ماده می نویسد مدت اعتبار
تصدیق صدور پس از خریداری دولت نامحدود خواهد
بود. بنده میخواستم استفسار کنم بعد از اینکه اشخاص
از دولت خریداری کردند مدت اعتبار تصدیق صدور آنها چه قدر
خواهد بود؟ فرضاً بکنفران برای اجرای نظریات خود تصدیق
صدور را از دولت خریداری کرد و بعد دور و دور بپایند خواهد
گفت که این تصدیق صدور او هم بطور نامحدود با اعتبار است
در اینجا خوب است يك توضیحی از طرف آقایان داده شود

رئیس الوزراء - البته این چیزی که آقای شریعت زاده
میفرمایند محل توجه است. و توجه هم کردیم ولی
بنظرمان همچو رسید که حاجت باین منظور نیست اصلاً
چرا برای تصدیق صدور اشخاص مدت فرار داده اند
این پیشنهاد خود بنده بود در هیئت دولت و بملاحظه
این بود چون تصدیق صدور بطوری که ملاحظه میفرمائید
يك ورقه بها داری شده و میدانشیم که بهاء دار میشود
و خرید و فروش میشود و تابع عرضه و تقاضا میشود آن
وقت اگر این مدتش نامحدود باشد بنده که تصدیق صدور
دارم بطمع این که وقتی احتکار کردم و نگاه داشتم چون

يك متاعی دارم که مردم باو حاجت دارند لذا مجبور
میشوند گرانتر بخرند از این جهت برای این که احتکار
نشود و بدانم که اگر بخوام المی غیر النهایه نگاه بدارم
و تا هر وقت که میخواهم نمیشود و همیشه شش ماه با
یکسال گذشت آنوقت اصلاً تصدیق صدور بطل می شود پس
من مجبور خواهم شد در طرف مدت اعتبار آن آن را بفروشم
و دیگر احتکار نکنم ولی حالا دیگر این حاجت نیست
چرا؟ چون وقتی که دولت این تصدیق صدور را میفروشد
و به يك قیمت معینی هم میفروشد البته هیچکس نمی آید
برود از کس دیگری تصدیق صدور را بقیمت زیاد
تری بخرد و نگاه داشتن آن چه فایده دارد. آنکسی
که تصدیق صدور را دارد پول داده از دولت خریده خوب
آنها تاجرند کاسب اند دیگر پولشان را که نمی خواهند
حیس بکنند برای چه تصدیق صدور را نگاه میدارند و
مصرف نمی کنند جز اینکه يك پولی را حبس کنند و
يك تنزلی بدهد و این هم که عمل نیست و او هم نمیتواند
این تصدیق صدور را بیک قیمت گران تری به صرف برساند
این بود که دیدیم این قسمت دیگر اینجا محل حاجت
نیست و این احتیاج دیگر مورد ندارد این است که مدت
فرار ندادیم اول هم بنظر رسید که شاید بهتر این باشد
که مدت فرار بدهیم ولی باین ملاحظه که عرض کردم
مدت فرار داده نشد.

رئیس - آقای فرشی.

فرشی - بنده در جواب فرمایش آقای مؤید احمدی
که میفرمایند تاجری که صادر کرده است جنسی را و
همان شخص میخواهد وارد کند دیگر چرا سه ماه معطل
شود بنده این جا میخواهم آقا را قانع کنم که اشتباه
فرموده اند اولاً تاجران بعضی ها کلیه صادر کنند هستند
و واردات کاری ندارند این مجبور است وقتی که تصدیق
صدورش را خواست پول بکند می رود بانك و در ظرف سه
ماه تنزلی آنرا کسر کند و پول بگیرد. يك قسمت هم
از تاجران آنها وارد کنند هستند و با صادرات کاری
ندارند يك عده قبلی هم هستند در این میان که در عین

حاصل هم صادر کنندند هستند هم وارد کنندند هستند می فرمایند که چرا آنها سه ماه تنزیل کسر کنند عرض کنم اگر از آنها هم تنزیل سه ماه را کسر نکنند تبعیض میشود. چرا؟ چون آنها هم که مالی را وارد کنند بدون کسر تنزیل البته ارزانتر وارد می کنند و چون ارزانتر خریده است و ارزانتر تمام شده است ارزانتر هم میفرشد ولی آن یکی که اصلاح را کران تمام کرده است و تنزیل هم داده مالش میماند و این ضرر وارد کندگان است این است که این جا نباید تبعیض کرد قطع نظر از اینکه در این بین ممکن است بعضی نقلیات هم پیش بیاید یعنی یک تاجری میخواهد بفهماند که من این جنس را صادر میکنم و خوردم هم وارد میکنم این است که قطع نظر از این نقلیات این تفاوت باعث می شود که تاجر تنها وارد کننده همیشه ضرر تاجر صادر کننده را بدهد یعنی آن ارزانتر بفروشد و این مالش میماند این است که نباید تبعیض کرد و بمالوه این تنزیل را که خواهند گرفت اینها سبب میشود برای بهبودی و اصلاح صادرات مملکت و از این طرف هم البته ضرری نمیرسد این است که تبعیض را بنده عقبه ندارم بکنند.

رئیس - آقایانی که با ماده سوم موافقت دارند قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. (خطاب به آقای شریعت زاده) پیشنهاد آقا را بنده وقتی خواندم که رای بماده گرفته بودم حالاهم ممکن است بطور ماده الحاقیه پیشنهاد بفرمایند ماده چهارم قرائت میشود:

ماده چهارم - عایداتی که از تفاوت قیمت خرید و فروش تصدیقهای صدور برای دولت حاصل میشود منحصراً بمصارف ناشیه از مقررات این قانون و مساعدت بانخاص و مؤسساتی که موجبات ترقی و رواج اجناس صادراتی مملکت را فراهم می آورند خواهد رسید ترتیب اقدامات برای حصول این منظور در نظامنامه جداگانه که هیئت دولت تنظیم

خواهد نمود معین شده و قبلاً با اطلاع عامه خواهد رسید دولت میتواند باعتبار عایدات مزبور با بانکها حساب جاری باز نماید

رئیس - آقای دیا

طباطبائی دیا - آنچه از این ماده مستفاد میشود قطع نظر از اینکه میخواهند تصدیق صدور را تمرکز بدهند برای رفع يك محظوراتی این جایك ملاحظاتی عایداتی هم دارند یعنی دولت میخواهد از این محل يك عایداتی هم داشته باشد منافعی هم داشته باشد و در این ماده هم تصریح شده است ولی مطلبی بود که میخواستم در مجلس تذکر بدهم که حقیقتاً دولت در این جا حکم یک تاجری را پیدا کرده است که می خواهد منافعی هم داشته باشد تجارت هم بکند البته این جا باید در نظر داشت که تجارت دو جنبه دارد هم نفع دارد و هم ممکن است ضرر داشته باشد اگر ضرری وارد شد دیگر قضیه دلار و اینها پیش نباید باشد که بر مصرف کنندگان تحمیل بشود اگر ضرری منوجه شد خود دولت باید ضرر را تحمل کند نه مردم.

مخیر - عرض کنم که دولت در این قسمت نظر تجارت ندارد دولت در نظر دارد که از این راه نسبت بتعمیل و توازن واردات و صادرات نظر داشته باشد و عایداتی هم که از تفاوت قیمت خرید و فروش حاصل میشود آن را برای رواج اجناس صادراتی مصرف می کند و در ماده این قسمت کاملاً تصریح شده و ضرری هم نخواهد داشت عده از نمایندگان - کافی است

رئیس - آقایانیکه با ماده چهارم موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد ماده پنجم.

ماده پنجم - نظامنامه اجرای قانون اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی بمقتضای مقررات این مواد از طرف هیئت دولت اصلاح و تکمیل خواهد شد

رئیس - اشکالی نیست؟ (گفته شد خیر) آقایانی که با ماده پنجم موافقت دارند قیام فرمایند (عده زیادی قیام کردند) تصویب شد. ماده الحاقیه پیشنهاد آقای شریعت زاده

ماده الحاقیه - در صورتیکه فروشنده تصدیق صدور به دولت قبل از انقضاء وعده پرداخت قیمت آن برای وارد کردن اجناس تصدیق صدور از دولت خریداری نماید می تواند بدون پرداخت تنزیل احتساب نماید.

شریعت زاده - نظری که دولت داشته است راجع بتهیه يك اضافه و افزایشیکه مخارج ناشیه از این قانون را تامین کند و همچنین تشویق کند و مساعدت کند صادر کنندگان را در اینجا فید شده است که بتواند يك اضافه قیمتی احتساب کند یعنی اضافه قیمتی بگیرد بنا برین و نظر باینکه اگر يك تاجری تصدیق صدور خودش را بلافاصله یا بعد از آن بخواهد بفروشد وضعیتش این است که باید يك پول نقدی بدهد بعد از دو ماه و نیم سه ماه طلب خودش را از بابت تصدیق صدور بگیرد بنده پیشنهاد کردم و پیشنهاد بنده هم يك چیز عادی و طبیعی است که اگر چنین موقعی پیش آمد آن شخص بتواند احتساب کند آن چیزی را که بعد باید بگیرد و امروز آن پولی را که باید بپردازد از آن بابت حساب کند و تنزیل هم داده نشود این بود نظر بنده که تهاجر بشود

مخیر - این قسمتی که فرمودند توضیحات کامل در اطرافش داده شد بنده نمیدانم از چه نقطه نظر میفرمایند که تهاجر محسوب شود البته محسوس میشود. اینکه می فرمایند بیاید بفروشد و رسیدش را در دست میگیرد و آن وقتی که بخواهد جنس دیگری وارد کند باید بیاید و سرمایه دیگری بدهد و بخرد و بعداً مال خودش را بگیرد عرض کردم با تفاوت تنزیل قطعاً محسوب میشود.

گفته از این ممکن است و اصلاً می تواند آن سرمایه اش را ببرد و در جاهای دیگر نقد کند تنزیل کند و فوراً نقد آید خیلی از صادر کنندگان هم که وارد کنندند نباشند میتوانند تنزیل کنند و بگیرند این سندی که دولت میدهد که بعد از سه ماه پرداخت خواهد شد این قابل تنزیل است این خودش مثل پول است و رواج

است در تمام جاها در تمام مؤسسات تجارتمی ممکن است مثل يك موته رواجی تنزیل کند و اسکنت کند و رواج داشته باشد و رد و بدل شود چه رسد باینکه آن طوری که در کیسیون صحبت شد آن مؤسسه باید این را با تفاوت تنزیلش در مقابل وجه فوری محسوب دارد مابه التفاوت را هم بگیرد اما اینکه میفرمایند بی تنزیل بنده تعجب میکنم از آقای شریعت زاده که چرا میفرمایند از اینها تنزیل نگیرند مگر این تاجری که صادر میکند با آنکسی که هم وارد و هم صادر میکند تفاوتی بین شان هست مگر افراد این مملکت نیستند اگر بنا است که تشویق از صادر کنندگان بشود همه باید تشویق بشوند فرقی بین شان نیست و مخصوصاً آقای شریعت زاد نباید بین آنها تفاوتی قائل بشوند نوع کار و شغل ایشان طوری است که نباید تفاوت قائل شوند.

رئیس - آقای فرشی.

فرشی - بعقبه بنده با توضیحاتی که داده شد در جواب فرمایش آقای مؤید احمدی معتقد بودم که دیگر آقای شریعت زاده همچو پیشنهادی نکنند یا ملتفت نشده اند با قانع نشده اند اگر قانع نشده اند باز می توانست حرف بزنند و جواب عرض کنم.

شریعت زاده - اجازه میفرمائید؟

رئیس - توبه آقا قوت شده است يك بار در پیشنهاد بیشتر نمی شود حرف زد.

شریعت زاده - ماده الحاقیه است.

رئیس - خوب میل دارید بفرمائید.

شریعت زاده - عرض کنم که بنده با طرز تعبیر آقای مخیر موافق نیستم صحبت تفاوت و تبعیض و اینها بنظر بنده مورد تداست عرض کنم کسی چیزی را بدولت میفرشد برای يك وعده بلافاصله محتاج بآن چیز میشود و آن را بخواهد بخرد بنده عرض کردم این از آن بابت حساب شود بدون تنزیل و بنده خیال نکردم نظر دولت از پیشنهاد این ماده این باشد که از این تنزیل و

تفاوت استفاده بکند و نظر بنده این نیست تازه اگر هم اینطور باشد و این نظر باشد بنده خودم با این نظر شخصا موافق نیستم و این افزایش که پیدا میشود از راه تصدیق صدور این خودش کافی است

رئیس - آقای فرشی

فرشی - عرض کنم این ماده الحاقیه عیناً همان ایرادی است که آقای مؤید احمدی فرمودند که يك صادر کننده که در عین حال خودش هم وارد کننده است چرا سه ماه تنزیل بدهد و این علی الظاهر منطقی و عادلانه بنظر میرسد ولی در موقع عمل می بینم تجاری که تنها وارد کننده اند باید سه ماه تنزیل بیشتر از او بدهند یعنی از آن تاجری که صادر کننده و وارد کننده است این یکی مالش را فوراً بفروشد و تفاوت تنزیل را کمتر عرضه میکند و بفروشد ولی آن یکی که تنها وارد کننده است آن بیچاره تنزیلش را هم باید بکشد روی مالش و مال او میماند و ضرر میکند (صحیح است) این است که اینجا تبعیض میشود و هیچ قابله هم ندارد جز اینکه يك عدد از تاجران را بی یا می کند بملاوه عرض کردم این تفاوت سه ماه تنزیل و صدی چند تفاوت که دولت معین خواهد کرد منحصرأ برای بهبودی بعضی اجناس که صادر میشوند بکنند میشود این اصلاً به مملکت مربوط است و بدولت مربوط نیست و بچیب دولت نخواهد رفت اگر در ماده ملققت باشید نوشته شده است که منحصرأ برای بهبودی صادرات و ترویج اموال و مال التجاره که در مملکت حاصل میشود چه در قسمت صنایع چه در قسمت مواد فلاحی و غیره خواهد رسید ولی این پیشنهاد باعث تبعیض میشود و موجب این میشود که يك تاجری که تنزیل را کسر نکرده و مال را ارزان تمام کرده بهتر و زودتر بفروشد و برای يك تاجری جز ضرر چیز دیگری نباشد و کمات میکنم که آقا این ماده را پس بگیرند بهتر است وقت هم گذشته است.

وارد کننده است و هم صادر کننده که او بتواند بهتر کند و تنزیل هم ندهد اما بهتر میتواند بکند و این قسمت را در نظام نامه این کار مقرر خواهیم داشت که اشخاصی که تصدیق صدور دارند و میروند بآن مؤسسه که میفرشد عمان وقت هم بتواند مازادش را بدهند و تصدیق صدور را که لازم دارند برای واردات بگیرند. حالا می ماند باینکه آیا اینها هم تنزیل را کسر میکنند یا نکنند این را آقایان هم توضیح دادند ولی توجه نشد. آن کسی که هم صادر کننده است و هم وارد کننده است چه مزیتی دارد بر آن کسی که صادر کننده فقط است یا وارد کننده است و صادر کننده نیست که اینها اگر بخواهند نقد کنند باید تنزیل بدهند اما آن کسی که هم وارد کننده است و هم صادر کننده او کسر نکند. این دلیلش چیست؟ اگر بيك اعتبار باشد که ما کمات میکنیم بیشتر باید نظر رأفت داشته باشیم بآن کسی که صادر کننده است و وارد کننده نیست اگر آن میدهد پس آنکه هم وارد کننده و هم صادر کننده است چرا ندهد و چرا ترجیح داشته باشد باز. پس علی ای حال این مورد اطه ایشان است که اگر کسی محتاج بیول نقد است آن تصدیق صدور خودش را نقد میکند بواسطه نزول کردن در این بانک در آن بانک در هر جا و آن کسی هم که هم صادر کننده است و هم وارد کننده دلیلی ندارد بر ترجیح.

رئیس - آقای شریعت زاده به بنده می نویسند که با احترام مداخله آقای رئیس الوزراء از پیشنهاد خودشان صرف نظر می کنند. مذاکره در کلیات ثانی است مخالی نیست آقای کاشف

کاشف - بطوریکه در جلسه قبل هم بنده فی الجمله تذکر دادم موضوع اصل جایزه بودن و نبودن تصدیق صدور است که متأسفانه بطور تأمین نشد و چندان توجیهی بآن شد و حضرت آقای رئیس الوزراء در ضمن فرمایشات شان اشاره فرمودند بنده

خواستم عرض کنم که تصدیق صدور بمعنای اخس جایزه نیست تجار و مؤسسات تجاری و دولی که با ما روابط تجارتمی دارند اشتباه نکنند که بنصورت اینکه تصدیق صدور جایزه است بعداً برای ما اشکالی فراهم نکنند و تخفیفاتی نکنند تصدیق صدور جایزه نیست خواستم فقط اینرا عرض کنم. موضوع دیگر خواستم از آقای رئیس الوزراء تقاضا کنم در تعیین قیمت تصدیق صدور قدری بیشتر دقت فرمایند که جمع بین هر دو نظر شده باشد هم مصرف کننده تحمیلی نشده باشد و هم اشخاصی که خسارتی داده اند تا اندازه چیران خسارت شان بشود عرض سوم این بود که این اقدامات تا اندازه خوب است ولی چاره درد امروز را نمی کنند امروز وضعیت اقتصادی دنیا طور دیگری است و ما اگر امروز جوائز زیاد هم بدهیم بجائی منتج نتیجه مطلوبه نمیشود مسئله هم امروز مسئله معامله متقابله است با دول فرسأ جایزه زیادی هم بيك مال التجاره داده شود جلای این کار را نمی گیرد. دول امروز حتی معاهدات مهمی که بین دول منعقد میشود روی اصل معامله متقابله است و تا ما این اصل را رعایت نکنیم صادرات ما دچار وقفه خواهد بود و بدتر هم خواهد شد.

رئیس الوزراء - مطالبی را که آقا تذکر دادند مورد توجه دولت هم هست و البته قبل توجه است و مطمح نظر دولت است و توجه هم خواهد شد.

رئیس - آقای روحی

روحی - عرضی ندارم.

رئیس - مردم هستیم که این لایحه آیا جنبه مالی دارد یا ندارد (عدد از نمایندگان - بل دارد - چند نفر از نمایندگان - خیر ندارد) خوب احتیاط می کنیم و با ورقه رأی میگیریم. آقایانی که موافقت ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۷۸ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رای نود و چهار نفر با اکثریت هفتاد و هشت رأی تصویب شد *
 [۶ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
 رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) . آقای وزیر داخله متصدد که لایحه آبهای ساحلی زودتر بگذرد و همین الشورین را رعایت

میکنیم و از آقای رئیس که بیرون هم خواهش میکنم که در این کار تسریع کنند (صحیح است) بنابر این جلسه آینده یکشنبه ۲۴ تیر ماه دستور هم شور دوم همین لایحه (صحیح است)
 (مجلس ۱۰ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
 رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به معاملات تصدیق صدور

ماده اول - ققره (ج) از ماده ششم قانون اصلاح قانون انحصار تجارت مورخه ۱۹ تیرماه ۱۳۱۹ بطریق ذیل اصلاح میشود :
 ج - دارندگان تصدیق صدور که بخواهند آنها را بفروش برسانند باید قبل از انقضای مدت قانونی تصدیق صدور که یک سال است بدوالت بفرستند و دولت مکلف است بعضی از آنها بجهت زمین و بومعه که از سه ماه تجاوز نکند خریداری نماید این قیمت را دولت اعلان کرده و قبل از انقضای سال اقتصادی آنرا کسر نخواهد نمود .

تبصره - تصدیق صدور هائی که از ۱۰ خرداد ماه سال جاری ملل موقع باز شدن سهمیه مدت آنها منقضی شده است از موقع باز شدن سهمیه همدالته تا یکماه دیگر باعتبار خود باقی خواهد بود

ماده دوم - ققره (د) از ماده ششم قانون فوق الذکر بطریق ذیل اصلاح میشود
 ۵ - برای اجناس ذیل تصدیق صدور داده خواهد شد .

- ۱ - مواد نعلی
- ۲ - محصولات شیلات
- ۳ - تمبر پست و جواهرات و فیروزه
- ۴ - اشیاء عتیقه و ادبیاتیکه عتیقه قلمداد شود
- ۵ - بردههای نقاشی اعم از روغنی و آب و رنگ
- ۶ - مازوج
- ۷ - کتب اعم از خطی و چاپی و سایر مطبوعات

تبصره - ورود کتب اعم از خطی و چاپی از ابطال تصدیق صدور معاف خواهد بود
 ماده سوم - بآخر ماده هشتم قانون سابق الذکر یک ققره اضافه میشود باین مضمون :

ج - تصدیق صدوریکه وارد کنندگان باید برطبق ققره (ب) از این ماده بخرشوات خود منضم نمایند از دولت خریداری خواهند کرد قیمت فروش تصدیق صدور را دولت اعلام نموده و قبل از انقضای سال اقتصادی آنرا اضافه نخواهد نمود

مدت اعتبار قانونی تصدیق صدور پس از خریداری دولت نامحدود خواهد

ماده چهارم - عایداتی که از تفاوت قیمت خرید و فروش تصدیق های صدور برای دولت حاصل میشود منحصرأ بشارف ناشی از مقررات این قانون و مساعدت بانفکس و مؤسساتی که موجبات ترقی و رونق اجناس صادراتی مملکت را فراهم می آورند خواهد رسید .

ترتیب اقدامات برای حصول این منظور در نظامنامه جداگانه که هیئت دولت تنظیم خواهد نمود معین شده و قبلاً با اصلاح نامه خواهد رسید .

دولت میتواند باعتبار عایدات مزبور با بانکها حساب جاری بجز نماید

ماده پنجم - نظامنامه اجرای قانون اصلاح قانون انحصار تجارت خارجی بقضای مقررات این مواد از طرف هیئت دولت اصلاح و تکمیل خواهد شد

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه نوزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و سیزده شمس تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

* اسامی رأی دهندگان - آقایان : پور مرتب - امیر ابراهیمی - دهستانی - محبط - ناصری - کمال - حاج تقی آقاوهابزاده
 مقدم - اعتبار - نیک پور - بختیار - میرزائی - اسدی - هدایت - دادور - معصم سنک - لقیوانی - درونی - مرآت استعدیوری
 دکتر بهرامی - طهرانی - دکتر سنک - شریفی - احتشام زاده - دکتر ادهم - کفائی - لاریجانی - دکتر صاهری -
 مستعلی میرزا دولتشاهی - دکتر شیخ - دکتر احتشام - طباطبائی دیا - نوابزوری - دکتر ملک زاده - دکتر سیمی - سید کاظم پردی
 نقه الاسلامی - تربیت - نوبخت - نجیر فرزند - شریعت زاده - بیات ماکو - شیرازی - میرزا موسی خان مرآت - اورنگ -
 شاهرودی - مؤیدقلمی - روحی - ایزدی - هزارجریبی - خواجوی - مزدهی - حیره تاش - بیات - سلطانی - ملک زاده آملی
 سهرابخان ساکینیان - چندی - متصف - دبستانی آقا رضا مهدری - انور - دکتر ضیاء - قرشی - میرزا یانس - حاج محمد رضا بهبهانی
 میرزا علیخان وکیل - حبیبی - حبیبی - پناهی - دیر سهرابی کاشف - رهبری - صفاری - طالبخان - فردوسی - حاج غلامحسین ملک